

N:o 174.

Af herr **M. F. Nyström**, i anledning af Kungl. Majsts proposition med förslag till lag om försäkringsbolag m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition n:o 33 a, med förslag till lag om försäkringsbolag, finnes ingen bestämmelse, som ålägger lifförsäkringsbolagen att på något sätt godtgöra försäkringstagare, som i följd af oförmåga att fortsätta med premieinbetalningarna låta sina lifförsäkringar förfalla. Den bestämmelse i § 5, som handlar om påföld fär försummelse att erlägga premie, lämnar bolagen frihet att förfara efter godtfinnande, och regel har ju varit, att de för försäkringar, som vissa år varit i kraft, lämna godtgörelse i form af återköp, fibref och dylikt. Af de officiella redogörelserna för lifförsäkringsverksamheten i riket vill det emellertid synas, som om bolagen borde förpliktas att till försäkringstagare, som ej mäkta fortsätta med premiebetalningarna, återställa vida större belopp än de nu göra. Huru stora de s. k. »annullationsvinster» äro, som bolagen inhösta, framgår väl ej af de officiella rapporterna, men att de ej måtte vara allför obetydliga synes framgå däraf, att under år 1900 ett antal af 9,693 försäkringar, representerande ett försäkringsbelopp af 20,571,517 kronor, upphörde af andra orsaker än dödsfall och återköp, och att motsvarande siffror för år 1901 voro 11,543 försäkringar med ett försäkringsbelopp af 28,127,160 kronor. Under dessa två år upphörde således på ofvannämnda sätt ej mindre än 21,236 försäkringar, representerande en försäkringssumma af 48,698,677 kronor, och det framgår ej af rapporterna, om något alls eller huru mycket af de för dessa upphörda försäkringar erlagda premier i någon form kommit försäkringshafvarna till godo.

Om nu, såsom antagligt är, de flesta af dessa försäkringar ej varit gällande fulla tre år, och bolagen ej återköpa eller lämna fribref för sådana, synas de allra flesta af de för dessa försäkringar erlagda premier hafva gått in i bolagens kassor såsom annullationsvinster.

I den för tyska riket gällande nya försäkringslagen af år 1901 (inf. i Reichsgesetzblatt för 1902 under n:o 139) finnes ingen bestämmelse af den art jag här åsyftar; däremot är enligt Försäkringstidningen »Assurans» för den 16 mars 1902 ett förslag till lag om försäkringsaftal under utarbetande i Tyskland, och innehåller samma tidningsnummer en redogörelse för innehållet af en promemoria, som »Föreningen af tyska lifförsäkringsbolag» i anledning af den blivande lagen tillställt riksregeringen. I denna promemoria föreslår föreningen under rubriken »Försäkringens annulering» följande bestämmelser:

1. Försäkringstagaren är skyldig att betala första årets premie, men har därefter rätt att när som helst bryta försäkringsaftalet.

2. Har en försäkring egt bestånd i minst 3 år, så kan försäkringstagaren, såvida det icke gäller en korttidsförsäkring, göra anspråk på densammas återköpsvärde eller förändring till fribref.

3. Vid återköp skall försäkringstagaren erhålla minst sex tiondelar af matematiska värdet; vid försäkringens förändring till fribref skall hela matematiska värdet som engångspremie läggas till grund för beräkningen af fribrefsbeloppet.

Af denna promemoria framgår, att de tyska lifförsäkringsbolagen erkänna det berättigade uti de fordringar, som i detta afseende framställts från de försäkrades sida. Helt visst komma äfven lagstadgade bestämmelser i detta syfte att gagna bolagen självfa.

Huruvida de af den tyska föreningen föreslagna bestämmelserna äro tillräckliga för att trygga deras rätt, som i följd af fattigdom låta sina försäkringar förfalla före utgången af det tredje året, skall jag ej yttra mig om; utskottet skall möjligen kunna utfinna bestämmelser, som i detta hänseende äro mer betryggande.

På grund af hvad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i Kungl. Maj:ts förslag till lag om försäkringsbolag vidtaga de förändringar, som af de här ofvan omnämnda förhållanden påkallas.

Stockholm den 21 mars 1903.

M. F. Nyström.